

LJUBOMIR MUDREŠA

VLADIMIR I KOSARA
I
PJESME IZ BARA

JP KULTURNI CENTAR BAR
2016 g.

LJUBOMIR MUDREŠA

VLADIMIR I KOSARA

I

PJESME IZ BARA

JP KULTURNI CENTAR BAR

VLADIMIR I KOSARA

I
PJESME IZ BARA

IZDAVAČ:
JP KULTURNI CENTAR BAR
DIREKTOR
ĆAZIM NIKEZIĆ

Edicija:
Savremena crnogorska poezija

Urednica:
MILA ČORDAŠEVIĆ
Prof. književnosti

Recezeni:
Zoran Šoškić
Sretan Vujović
Vesna Šoškić

Lektor – korektor:
Vjera Vanja Rolović

Autor portreta:
Radojica Bulatović

Štampa:
IVPE Cetinje

Tiraž
300 primjeraka

PREDGOVOR

Ljubav, nada i vjera

Odavno poznat crnogorskoj javnosti kao novinar i autor dvanaest zbirki poezije, Ljubomir Mudreša nas svojim novim ostvarenjem „Vladimir i Kosara i pjesme iz Bara“ iznova uvjerava u svježinu sopstvenog umjetničkog dara i nadahnuća.

Ovoga puta, poetizovao je jednu od najmotivnijih priča iz crnogorskih davnina-legendu o ljubavi i stradalništvu dukljanskog kneza Vladimira i makedonske princeze Kosare, koja u svojoj čistoj ljepoti i kao jedinstven spomenik ljudske vrline i postojanosti, poput plamena luči u tamnoj noći, blista kroz vjekove, sve do današnjeg dana, do nas - potomaka naših dalekih predaka.

Knjigom „Vladimir i Kosara i pjesme iz Bara“, Mudreša je svoj dosadašnji duhovni svijet poetskih i kreativnih interesovanja ozario novom svjetlošću i bogatstvom jasnih slika koje će kod čitalaca, zasigurno pobuditi začudnost intelektualnog otkrovenja.

Uvodi nas Mudreša u svoje poetsko zbivanje iskusno i znalački, kroz slijed redukovanih poetskih slika. Kod njega riječ i stih imaju pravu mjeru. Ne rasipa olako „materijal“ od koga gradi svoju verziju poznate legende. Sažima svoje kazivanje sa ciljem da što efektnije dočara svijet srednjevjekovnih dvorjana, dinasta i osvajača, u kome se kao i danas sukobljavaju svjetlo i tama, ljubav i mržnja, dobročinstvo i pohlepa.

Sveden je, ali i izuzetno slikovit njegov poetski vokabular. Stilom mirnog pripovjedača promišljeno kleše svoju poetsku strukturu. U poglavljima poeme, sugestivno ilustruje atmosferu, a u kratkim potezima slika karaktere, odnose među akterima, njihove sukobe i moralne dileme. Stihovi kao da emituju zvuk. Kao da čujemo bat Kosarinih koraka u zvjezdanoj noći na Samuliovom dvoru u Prespi, zvonjavu manistarskih zvona ili huk jecaja postradalih na zgarištima popaljene Duklje.

U poemi, kroz pregnantni stvaralački naboj, Mudreša preispituje i univerzalne teme, emocije i ljudska stanja koje zaokupljaju i određuju čovjekovu sudbinu: ljubav, vjeru, nadu, samilost, moralnu čvrstinu. S druge strane, vrlini, kao i u legendi, suprotstavlja gordost i moć, prevaru i vjerolomstvo.

Suptilnim poetskim jezikom, preispituje i kult žrtve i žrtvovanja radi očuvanja ideje slobode-ključne vodilje za opstajanje Crne Gore i Crnogoraca na otvorenoj vjetrometini istorijskih epoha. Takođe, motivi bogobožnosti i vjerovanja, uz žrtvovanje za opšte dobro, za narod i državu, znalački su inkorporirani u tkivo poeme. Voskresenjem, Vladimir prevazilazi ovozemaljski život, pridružujući se na taj način brojnoj galeriji crnogorskih besmrtnika i zatočnika slobode, ljubavi i pravde koji su ispisali slavne, ali i krvave stranice crnogorske povjesnice.

Tragična sudbina Vladimira i Kosare-zaljubljenog para koje povezuje nesebičnost ljudskih emocija, odavno je postala dragocjeni dio cjelokupnog mozaika crnogorske duhovne vertikale, ali i tema brojnih umjetničkih interpretacija.

Pomenute činjenice, vjerovatno su stavljale pred autora brojne i zahtjevne izazove. On je, međutim, ovim zahtjevima i izazovima odgovorio na sebi svojstven način. U poznatu temu unio je duh i dah samosvojnog poetskog kazivanja. Unio je umijeće poetskog pripovjedanja i stvaranja poeme.

Panoramu jezgrovitih poetskih slika kojima oblikuje istorijske događaje i likove u poemi „Vladimir i Kosara“, Mudreša boji vješto iznijansiranim lirskim iskazima. Bez patetike i mitomanije. Ta istančanost u kreiranju kultivisanog, ali i toplog lirskog sjenčenja osobina glavnih protagonista, ovom djelu daju novu, intimniju dimenziju.

Štivo je interesantno i sa aspekta jezika. U i ovom djelu, autor nastavlja da istražuje bogatstvo crnogorske leksike. Ovo je inače prepoznatljiva posebnost i drugih djela koje čine Mudrešin stvaralački opus.

U poemi, kao i u ranijim ostvarenjima, Mudreša ponovo u poetskoj formi Crnu Goru, u ovom slučaju Duklju, predstavlja kao državu koja je međa Istoka i Zapada i kao zemlju dinamičnih civilizacijskih prepleta. Opet svedenim, ali upečatljivim pjesničkim sredstvima prikazuje Crnu Goru ili Duklju i kao prostor koji objedinjava suprotnosti: bukvu i palmu, krš i more, snijeg i sunce, ljubav i kako kaže, ponekad mržnju.

U drugom dijelu knjige nazvanom „Pjesme iz Bara“ autor ponovo uspostavlja duhovne paralele između davnašnje prošlosti Crne Gore i vremena sadašnjeg. Nostalgично, ali duboko misaono i naravno opet u redukovanom iskazu, sažeto i efektno, Mudreša pjeva o spomenicima crnogorske baštine, vjekovnim biljezima našeg trajanja, nekadašnjim zorištima pismenosti i kulture: Svaču, Prečistoj krajinskoj, drevnom gradu Ratačkom. Šapat vjekova i dalje se u gradu Baru osluškuje, a Vladimirov „krst drveni Rumijom svijetli i krstari“. Bar i njegovo zaleđe, su areali i čuvari baštine izuzetne vrijednosti za cjelokupno crnogorsko duhovno nasljeđe.

U pjesmama „Bura“, „Ona i on“ ili „Obala“ autor nas uvodi u prozračnu, gotovo fluidnu atmosferu primorskih krajolika. Opet ih boji nekom sjetom ili nostalgijom. Ili je to samo moj intimni osjećaj.

Svojim novim pjesničkim ostvarenjem „Vladimir i Kosara i pjesme iz Bara“, Ljubomir Mudreša je tematski obogatio svoja dosadašnja kreativna iskustva. Zrelim i rafiniranim poetskim stilom, nastavio je da potvrđuje stvaralačku energiju kojom vaspostavlja svoj svijet poetskih slika.

Iskreno se nadam, zapravo sam siguran, da će ovo djelo Ljubomira Mudreše kritika na pravi način cijeniti, a književna publika prihvatiti kao vrijedan umjetnički doprinos poetskom pristupu u rasvjetljavanju prošlosti na kojoj temeljimo i našu budućnost.

Zoran Šoškic

Kosara
(I.)

U jednoj na nebu punoj zvijezda - noći,
U carskoj palati u Prespi,
U sobi,
Okićenoj svilom, cvijećem i mirisom cvata
Iz dugoreda: jablana, bagrema i lipa
Carica u muci i radosti,
Što ženu prati
Kada sebi i Bogu daruje život novi,
Rodi
Plavooku
Princezu
Kosaru!

Radovaše se:
Dinast Samuilo, braća joj i sestre,
Vlastela.
Zazvoniše sva manastirska
Zvona.
Pjevane su pjesme o sreći i ljubavi!
Uglađeni diplomati,
Ulizice i dvorski namjesnici,
Laskali su carici
O tek rođenoj - princezinoj ljepoti.

U godine rasta uveze se ljepota u razdraganu mladost.
Bezbriga igre, raskoši i blagodet,
Kosara u carevini – oca
Posta miljenica dvora i naroda.
Đevojačku ljepotu – okitiše dva plava oka,
Volja Neba podari
Lucidni duh u njenoj naravi!
Očevo bogatstvo okiti
Posve novi
Opal u njegovoj kruni!

U godinama devojanja
Princeza raspiri zavist u pogledima
Dvorskih družbenica.
Ljepota njena
Posta muška nesanica,
I žudnja momačkih srca.
Njegovala je Kosara
Ljubav majke i oca.

„Moja je ljepota
Dar Boga“
Govorila je Kosara bližnjima,
Dotičući obrise Neba snenim pogledima.
„Moja je duša čista,
Kao izvorska voda.
Cvat mog tijela i uma
Uvezla se u život
Moje mladosti.
Kada potrošim zemaljsko vrijeme,
Osećam da ću živjeti u šećanje.“

„Đevojačke želje mirila sam,
U razumu uma i tijela,
Vječnost duha svoga
U slavi Boga.
Ljubav roda mog - ostaviću
Ocu - caru,
Neka gospodari,
Po volji.“

„Ponijeću, jednoga dana – svoje:
Snove, mladost, prah voljene zemlje!
Sudbina moja i ljubav
Neće otići u zaborav!“
Šaptala je Kosara
Princeza!

Dvorski vlastelin
(II.)

Jedne neđelje ispred bijele
Palate
U gradu Gradište,
U
Paradnom stroju
Samuilovih vojnika i vlastele
Stajao je kočoperni ljepotan,
Okićen:
Zanosnim pogledom,
Lentom,
Sabljom
I osmijehom,
Uglađeni gospodin,
Dvorjanin.

Sa pogledom na gardu vojnika,
Samuilo krajiškom oka,
Gledao je na prsima
Sopstvena odlikovanja,
Kako se klate u hodu sporog koraka.

„Vi ste sila i snaga moga
Carstva.
Pokornost
Vidim u hrabrost
Vaših juriša.
Nema predaha
Sve dokle moja carevina na zauzme
Među Istoka i Zapada.
Prijesto svoj ogradiću,
Na dukljanskom moru“
Govorio je osvajač,
Samuilo car.

Za njim išla je dvorska
Svita,
Carica, njihova đeca,
I
Kosara najmlađa princeza.
Blistaše Kosara u mladosti
I
Ljepoti.

Kao ptica u letu,
Uhvati osmijeh mladog vlastelina.
Izleće uzdah
U
Govoru
Očima.

Tren radosti
Preli rumenilo princezinih obraza.
Vojnički koraci
Oćeraše strast božanstva,
Što ljubav muškarca i žene daje.
Poslije,
Sve
Se
Preseli
U snoviđenje.

Sljedeće neđelje bi opet,
Caru u čast,
Velika
Vlastelinska i vojnička parada.
Mjesto
Mladog ljepotana
Bi prazno.

Kosara pratila
Je
Kolonu vlastele i podanika.
Radost pogleda
Oćera vrijeme
U šećanje.

Car Samuilo
(III.)

Car Samuilo - koga zvahu
Silni,
Podiže vojsku,
Dvorjane,
Da: Duklju,
Ognjem izgori,
Pokori,
Porobi,
Razori.

„Duklja mi je,
Nesanica!
Biće perjanica,
U mojoj
Novoj
Carskoj kruni!
Balkanskim
Putem
Do
Nje,
Prije mene,
Išli su mnogi
Drugi
Osvajači,
Silni,
Niko da je vječno pokori.“
Pričao je Samuil svojoj ženi.

Samuilo
Duklju osvojio,
Razorio,
Orobio,
Prijesto na njeno more nije ozidao!

Duklja
(IV.)

Tri godine Duklja
U pepelu je gorjela.
Palate,
Crkve,
Manastiri
I
Gradske kuće,
U
Gradini,
Prečistoj Krajini,
Ostrosu,
Ratacu,
Apostolskom Svaču,
Kotoru..,
Samuilo: spali
I
Razori...

Ono
Malo:
Čeljadi,
Nejači
I
Vojske -
Što uteče,
Knez Vladimir
Okupi,
Na brdu iznad Veljeg blata.

Sudbina uveze: glad i patnju u životima čeljadi.
I
Kneza.
Živjeli su u strahu i opsadi.
(Kidisale: zmije i vrane!)

Rumija ječi
Od molitve
I kletve,
Vjetrovi sa Veljeg blata upiše
Vrisku dece i jauke:
Majka -
Bez mlijeka.

U Duklji – muk.
Molitve
Mole
Nebesa:
„Bože, spasi
Dukljanski
Narod!“

Vladimir
(V.)

Knez Vladimir na obali
Veljeg blata - u dvorskoj palati,

U

Smiraj dana,
Kada krici od:

Gladi

I

Jauci

Od

Rana

Umjesto

Spokojstva i nade

Pjevaju:

Posmrtnu

Odu

Čovjeku!

Vladimir – dinast,

Na koljenima

Kleči.

U ruci

Drži

Zlatni

Krst

I

Šapuće:

„O, moj oče,

Zašto nenadno

Na Nebo

Ode?

Ostavi me,

Usred nesreće

I

Tame!“

„Nemam pomoći

I

Ne znam kuda

Ću

Poći.“

„Moja osećanja rekoše:
Smrt me sada zvati
Neće!
Sve naše
U
Duklji:
Gori,
Krvari..
Kako da opstanu: čeljad
I
Ja
U
Duklji,
Razorenoj državi.“

„I
Vjetrovi
Neka raznesu
Moju
Molitvu
Tebi:
Bože,
Uzimi me
Sebi“

Znao je knez Duklje,
Vladimir,
Da velike žrtve
Rađaju
Narodu -
Slobodu.

Osećao je
Da mir sebi
I
Narodu
Traži
U
Svojoj žrtvi.

Tako učini!

Samuilo i Vladimir
(VI.)

Evo me, silni
Samuilo!
Predajem ti tijelo!
Ovo
Što molim,
Reći ću prije
No što odem
Na vječni sud đe
Dolazimo
Svi na
Nebesko
Suđenje.
„Poštedi čeljad živu
I
Temelje
Napaćene
Zemlje,
Dukljanska kruna
Sada zarobljena,
Neka ostane na mojoj
Mladoj
Mrtvoj
Glavi.“
Govoraše u mucu,
Knez Duklje -
Vladimir.

„Nijesam mogao tvojoj sili,
U mojoj zemlji,
Odoljeti.
Tvorac – Zemlje i Neba
Nadu mi dade
Da
Umjesto njih - žrtvujem sebe“,
Vladimir kaza
Caru
Krvniku.

„Neka sveti,
Zlatni
Krst
Bude šedok u oprost:
Grijeva mojih
I
Zlih namjera tvojih!“

Vladimir još kaza
Silniku:
„Poštedi: stare i đecu,
Manastire i crkve,
(Duhovna ulišta!)
Ognjišta,
Vjekovni prag,
(Kameno
Gnjiježdo.)
„Neka prolivena krv bude,
Tvoja
Mora,
Moje
Molitve.“
Kaza Vladimir - velikom caru,
Osvajaču.

„Moje tijelo okuj u okove,
Baci ga u tvoje tamnice.
Tvoja sam žrtva.
U patnji
I
Molitvi.“
Kaza Vladimir u Prespi.
Prkoseći
Caru
Samuilu.

Kosara silazi u tamnicu
(VII.)

Tišina
Upija
Jauke
I
Muke
U
Samoću!
U duge crne noći.
Teške misli
Nemaju kraja,
Ni početka.
Nada
U
Volji je gospodara.

Vladimir želi:
Zemaljski život da se - završi.
Trenutak vječnosi
U
Spore ure se - uvi.
On: bol vida u jaucima i molitvi.

Teški okovi okovaše živost u tijelu.
Memla kamenja i zemlje ubi nadu.
Tamnica posta mučilište života i pakla,
U
Njoj nema
Razlike između
Kralja i roba!

Kosara, princeza,
Zovom jauka: dinasta –roba,
Voljom svojom i Neba,
Hoće da siđe
U tamnicu!

Vladimira:
Okovanog, ojađenog, usamljenog
Ugleda.

U
Treptaju
Životnog
I
Duhovnog
Razlaza,
Saošjećaju bola
I
Nemoći kneza -
Roba,
Čudesni fluid dvije
Mladosti - sveza.

Vrijeme trena
Uvrze
Pogleda
U
Jecanje
I
Uzdisaje.
Osjećanja
Svezaše
Ljubav princeze
I okovanog roba
Dukljanskog kneza!

Kosara, princeza,
Moljaše Vladimira, kneza,
Da joj dopusti
Ranjene noge
Da mu opere.

Živost života
(VIII.)

Kosarini
Pogledi
Okovanom-
Vladimiru
Izgubljenju
Nadu
Vratiše
U
Tamnicu.

„Gospode!
Jesam li grešna,
Što kao i druge
Žene,
Osećam - ljubav kneza?“

„U očima Vladimira,
Okovanog roba,
Vidim mog čovjeka!
Dukljanskog kneza
Kojeg očeva sila
Iz Kasigore
Sveza...“
U molitvi pitaše
Boga
Lijepa
Princeza.

U noćima kada mjesečina
Obasjava zracima
Tijela i osećanja
Ljubljenih,
Kosara brojaše sate,
Do zore.

Tada u Prespi,
U
Đevojačkoj sobi,
Sanjarenje
Princeze
Posta nada
Kneza -
Roba.

U rano svitanje
Staću pred Cara
I
Uviću mladost tijela,
U zlatom okićene
Haljine!

U cik zore,
Kosara šapuće:
Vjetar sam molila,
Vladimire,
Da ti: očera tugu,
Da ti skine
Okove.
Kiša da ti umije
Lice.
Sa Veljeg blata
Da te
Ptice
Ovesele.
Uvelom licu,
Naša vjera,
Da ti vrati nadu.
Noći da ti
Podare
San.
Da budeš radostan,
Kada me ugledaš.“

„Da odeš
U svoju
Knjaževinu,
Palatu
I vratiš
Krunu
U
Zemlju
Dukljansku.“

„Vladimire,
Moj ljubljani nemiru -
Gospod daruje
Ljubav što ne zna za granice.
Moja
Ljubav je
Čista,
Kao prespanska voda -
Bistra.“

„Zbog tebe, Vladimire,
Mrzim okove.
Tu
Očevu
Tamnicu,
Što zarobi
Našu
Slobodu.“

„Mog
Cara,
Samuila,
Sam molila:
Oče,
Ne
Ruši,
Ne robij,
Duklju.“

„Sila i moć, mačem ostvarena,
U dahu vremena,
Nijesu trajna.“

„Nema te zemaljske
Sile
Koja u Prepi stanuje,
Da me obuzda
I
Smiri
Dok ne odemo,
Vladimire,
U tvoju -
Duklju.
Osećam tvoj žal i patnju,
U tvome životu
I duhovnom bolu,
Moja ljepoto!“

„Kneže, Vladimire,
Odaću
Ti jednu
Moju
Tajnu,
Veliku“
Rekla je princeza
Kosara,
Kada je jednoga dana
U
Tamnicu
Krijući sišla,
Sama.
„Našla sam mir i ljubav svoju
U tvom izmučenom liku,
Spoznala sam viziju
Rađanja, smrti i vaskrsenja
U tvom glasu,
Žalu
I
Očaju.“

„U molitvi,
Našem
Tvorcu,
Molila sam
Da raspiri
Tvoju sreću
U
Mojoj ljubavi.“

„U tamničnom jecaju
I
Tišini,
U govoru pogleda očima,
Ošetila sam -
Bilo
Snažne ljubavi,
Bez tvog dodira -
Voljeni!“

„U mučeničkom samovanju
I
Robiji,
Viđeh prkos tiraniji.“

„Krijući od tebe,
Slušala sam tvoju
Molitvu
Nebu,
Duklji
I
Zeti -
Staroj kruni,
Kamenom prijestolu
Tvojih predaka -
Da vječno žive.“
Kazivaše
Tako,
Vladimire.“
Govoraše
Kosara.

„Viđela sam na tvom zlatnom krstu
Znak Neba,
Da te grihi
Izmučenom
Vratu.“

„Noćima sam u
Snu
Krihi
Naše
Nestvarne
Nade,
Naše
Neviđene
Poglede.“

„Bila sam srećna,
U životu
I
Maštanju
Ošetila
Sam treptaje,
U grijehe
Zabranjenog voća...“

„Nijesam štedjela obećanja
Vjernosti,
U mojoj ljubavi
I
Ako sam znala
Da je naša
Sudbina
U volji
Mog oca,
Samuila.“

„Nadu sam tražila
U sili Neba.
Molila
Sam da molitvu
Usliši,
Tamnicu osvjetli,
Tvojom
Slobodom..“

„U hodniku vremena,
Vječno,
Umiru
I rađaju
Se
Životi!
Iskušenja:
Izazov slobodnoj volji,
Na putu života – odaberi!
U moći: vlasti,
Sujete, bogatstva i privida moći
Caruje tama -
Zla
I snaga
Sotone.
Molim se za razum i očevu
Milost i slobodu -
Vladislavu.“

„U ranu zoru nečujno pjevam,
Moleći se – dozivam
Ljubav.
Znam,
Ona mi daje snagu,
U razumu
Mladosti i želje za njom“.
Govorila je Kosara,
U zori kada su zvijezde tulile se
U novom danu.

Nebo
Je htjelo
Da Kosari,
Podari
Iskušenje u životu i ljubavi.
Sve ostalo
Sudbina
Vremenu dariva.

„Caru,
Ocu svom,
Poneki put sam
U
Molitvi
Govorila:
Kakva je to
Carevina
Kada šćer, tvoja prnceza,
Živi
U velikoj tuzi?“

„Ima li u tebi, oče,
Care,
Samuile,
Sažaljenja,
Milosti,
U našoj Makedoniji,
U carskoj kruni,
Za dvoje
Koji
Se
Vole?“

Te duge crne noći,
Kosara,
Se istinski
Molila.
Obećala je,
Ako ikada ostane
Bez Vladimira sama,
Zemaljski život posvetiće -
Bogu
I
Vratiće
Svoje
Rođeno ime,
Teodora.

Čekala je zoru
Na prozoru
Princezine
Sobe.

U plaču
Gledala
Je
Jutarnju
Maglu
I
Zvijezde
Na putu,
U
Novom danu.

U duhovnom bolu
Još je rekla:
„U ratovima
Može se zemlja
Nova dobiti.
Može i slava
Da se ima.
Ali,
Ne može
Duh i ljubav da se otme,
Da se ubije...“

„Nikada ne može
Tuđe da bude
Svoje...“

„O, Vladimire,
Kneže
Duklje -
Zete,
Moje ljubavne
Nade
Ne umiru...“

Plakala
Je
Danima -
Kosara,
Na carskom dvoru,
U zelenoj, zlatom
Otočenoj
Odori,
U djevojačkoj sobi.

Oče,
Šutra ću
Stati pred tvoje
Lice!
Tražiću da mi ispuniš jednu
Jedinu
Želju:
Da
Daruješ Vladimiru
I
Meni
Slobodu!“

„Tražiću blagoslov carski
Za
Moje
Vjenčanje
Sa
Knezom
Duklje,
Vladimirom.“

„Još - tražiću,
Oče,
Silni
Care,
Slobodu
Za moju
Novu
Zemlju,
Duklju“-
Kazala
Je
Kosara,
Riješena
Da ode
Pred oca,
Samuila,
Cara.

Otac i šćer
(IX.)

U jutro, kada se noć od dana
Razdvaja,
Sa djevojačkom svitom,
Družbenica
Na dvoru cara
Samuila,
Ušetala je princeza,
Kosara -
U careve
Odaje,
Okićene
Svilom
I
Zlatom,
U velelepnoj palati,
Pomeđu
Drvoreda
Na
Obalu
Jezera,
U
Prespi.

Otac, silni
Car Samuilo,
Dočeka
Tužnu
Princezu
Kosaru -
Šćer svoju.

Kosara reče:
„U životnom dobu:
Majke,
Oca
I
Đece -
Dođe
Vrijeme
Oprosta,“

„Kućnog praga,
Ognjišta,
Kolijevke...
Od toga,
Đeca sobom,
Odnesu:
Ljubav majke
I
Oca,
Braće i sestara,
I
Odu
Svojm
Putem
Životne
Sudbine.
Niko od njih
Na tu
Nakanu
Ne treba da utiče.
Slobodna volja,
Voljeni oče,
Dar je Boga.“

Kosara,
Brišući suze sa očiju
I
Lica,
Ocu
Kaza:
„Ne tražim roditelju,
Voljeni:
Miraz zlatni
Ili
Zemlju
Ovu.
Ne tražim tvoje
Dvorove,
Gradove,
Makedonije,
Ne tražim dijamante,
Svilu,
Opale.“

„Neću ništa - što mi pripada!...“

Kazuje Kosara,
Drhtavim glasom,
Nesigurno stojeći
Pred cara.

„Tražim, za ljubav moju,
Slobodu,
Meni

I
Vladimiru.
Tražim još od tebe,
Veliki oče,
Blagoslov za Vladimira!
(„Slađeg od meda.“

I
Mene,
Šćer – tvoju!“

„Čuj me,
Roditelju,
Uzeću
Vladimira -
Za muža
Mog.
Ili će
Talasi
Jezera
Biti
Moj
Vječni
Dom!
Odaberi,
Veliki -
Care!“
Rekla je
Uplakana
Princeza
Kosara.

Careva volja
(X.)

U
Molitvama,
Samovanju,
Tugovanju,
U
Čekanju
Kosare
Princeze
Uplete
Se
Volja – cara,
Oca.

„Dajem ti slobodu
Da odeš u Duklju
Zemlju.
Udaj se za kneza
Vladimira!
Vraćam mu zemlju
I
Krunu.
I
Neka prolivena krv
I
Spaljena
Duklja
Bude
Cijena
Mog osvajanja.“

„Nije mi se htjelo
Da moje carstvo
Vjenčam
Sa
Morskom obalom“.

„Umjesto toga,
Naša odiva,
Neka bude žena,“
Vladimira
U
Duklji
Zemlji.“
U
Ijedu
Kaza otac- šćeri.

Znao je Samuilo da će šćer Kosara
Biti pri ruci
Kada treba.

I
Kad ljubav prelije mržnju,
Samuilo,
Nije na dvoru
Krio
Žal
Da Duklju
Utopi
U
Svoju
Carsku
Krunu.

Nije imao mira!
Danima je
Obroncima
Prespe
Lutao.
Noćima:
Sanjao
Da
Zida
Carsku
Palatu
Na obalama
Dukljanskog mora.

„Izlazak moje
Carevine
Na dukljansko more
Sanjali su carevi prije
Mene.
Mnoge
Vođe
I
Narodi
Htjeli
Su da spoje
Međe
Istoka i Zapada!
Nije im se dalo,
Ili
Nije
Htjelo?“

„Tugujem
Za
Gradom
Svačem!
Apostolskoj stolici
U
Njemu.
Osećam
Nebeski
Fluid govora:
Neba i zemlje.
Jedino
More
Spaja
Svjetske
Puteve.“

„Htio sam
Da vjenčam:
Istok i Zapad
Na
Planini
Rumiji!“

„Da izbrišem,
Granice
Duklje
I
Moje
Carevine!
Ognjem
I
Mačem
Da
Pokorim
Sela
I
Gradove.“

„Silom
Da održim,
Carevinu!
Da razrušim
Među
Vuka Manitoga!“

„Krv prosuta
Iz udara
Moga
Mača
Bi
Uzalud.
Duklja
Nije pala.
Sada,
Vraćam šćer u Duklju.“
Zboraše
U ijedu
Samuilo -
Kosari
Šćeri.

Sloboda za roba
(XI.)

Bi
Sloboda
Za princezu
I
Careva
Roba.

Pričaju
O tome:
Vjetrovi,
Čeljad
I
Vlastela,
Ptice:
Prespe,
Rumije
I
Veljeg blata.
Pričaju
Monasi,
Jezerske
Jegulje,
Na svom putu
Ljubavi
I
Smrti.

Nošeni
Mladošću
Ljubavne
Sreće,
Na kraju
Mukotrpa,
Dođoše u Duklju,
Vladimir i Kosara.

Vjenčanje
(XII.)

Duklja,
Izmučena zemlja,
Ječi
Od rana
Tih dana
Izkrvavljena
Se
Dozivala
I
Radovala
Dolasku kneza,
I
Kosare
Princeze.

U jeku
Manastirskih zvona
I
Mirisu
Tamjana
I
Ulja,
U manastiru
Svete
Majke,
U Duklji,
Poče
Vjenčanje
Vladimira
I
Kosare.

Princeza Kosara,
(Do sveštenstva.)
Primajući prsten
I
Božji
Blagoslov
Reče:

„Vladimire:
Gospodare,
Mene
U
Duklji:
Poklanjam
Tebi.
Sve
Ti
Darujem:
Dušu,
Tijelo,
Mladost,
Radost,
Vjernost,
Snove
I
Nade.
Neka
Ti
Suze
Moje
Umiju lice
Tvoje.“

„U tvojim očima
Vidim
Sebe,
Osmijeh skriveni
I
Tvoj zanos
I
Radost
Uspenju,
Prema kruni
I
Kamenom
Prijestolu.“

„Osećam, kneže
Gospodare,
Mislina si
Sve bliži
Na putu
Meni.“

„Vrijeme:
Prošlo i buduće
Sveza
Zavjet – vjerni.
U
Čarima
Obuzdane
Želje,
Nosiću
Do posljednjeg
Daha!“

„Nosiću
Duh mjesta
Života
I
Smrti
Mojih
I
Tvojih
Predaka.
Sva
Dukljanska
Ulišta,
Moja
Su
Staništa,“
Kazala je Kosara,
Između dva đevera.

„Moja zakletva,
Jača od vremena.“
„Kao duša anđela,
Čvrsta,
Ka’
Rumija.“

„Sada
Znam
Naši
Zemaljski
Životi
Će ostati
U vječnosti
Ljubavi
I
Šećanja...“
Bijahu riječi
Knjeginje -
Kosare.

Vladimir
(XIII.)

Zvona
Iznad manastirskih vrata
U
Duklji
Bijahu bučna.
Najjače
Se
Čuje
Ono sa
Dukljanske
Apostolske
Crkve
Svete Marije!

Od Ivana,
Nasljednika
Svetopeleka,
Došao blagoslov
Za Kosaru
I
Vladimira:
"Što Bog sastavi,
Niko ne rastavi."

Na kraju blagoslova,
Vladimir reče
Kosari:
"Što ne boli,
I
Nije život.
Mi smo počeli
U tamnici.
Vrijeme
I
Oprost
Liječe rane."

“Počinjemo iz početka,
U
Duklji,
Đe se sve
Preplijeće,
U
Vremenu
I
Igri:
Neba i Zemlje.”

“Spirala vremena,
Uklesana
U kamenu
Ovog - svetog hrama,
Vrti se u krugu
I
Izlazi
Van vremena”

“Sve
U
Duklji
Može se
Oteti,
Porušiti,
Razoriti.
Ništa izbrisati!”

“U
Hodniku
Spiralnog vremena
Sve je
U
Prolazu,
Nikad kraja!
Pečat
Arhona
Naš je početak –
Trajanja!”

“U ovoj zemlji
Su upleteni:
Prijestolje,
Kruna,
Čeljad,
Crkva
I
Mi”.

“Spirala
Kamena
Naša
Je
Sudbina!
Ona zna:
Priča
Piše,
Pamti
I
Čuva naše
Dukljansko ulište”

“Gledam ti, ženo,
Oči!
Vidim
Ja sam u njima!
A
One
Ljubav zavijaju.
Ljubav rađa
Ljepotu
U
Nadahnuću,
Strasti
Uma
I
Tijela,
Rađaju se novi
Životi.”

“U zemaljskom
Životnom
Trajanju,
Ponekad,
Čuda se dešavaju.
Ona opominju,
Predskazuju:
Stranputicu
Ili
Put
Života
Čovjeku.”

“Možda
I
Ja
Ću,
Jedne
Noći,
Nestvarno se pojaviti.
(To će čeljad Duklje
Ošetiti.)
Reci im. Kosara,
U Duklji ili Zeti
Zemlji:
Bukva
I
Palma,
Sunca,
Mora, čempresa,
Breze, borova, drača
I
Krša,
Jezera,
Rijeka, vjetra
I
Snijega,
Ljubavi
Ponekada
I
Mržnje,”

“Korota, krvi, olova

I

Slova,

Hvale

Osvete

Jada,

Meda,

Palma

I

Maslina -

Upretena

Je

Ljepota

Čudesna.

Tu

Zemlju

Rimljani

Zvahu:

Dostignuta.”

“Možda

Je

Ona

Međa:

Istoka I Zapada.”

“Istrajaće

Ona

U

Vječnosti

Jakanja,

Života I smrti.”

Vladimir kaza još Kosari:

“Donijela si radost

Meni

I

Duklji.”

Godine mira
(XIV.)

Prošle su godine

U:

Obnovi,

Miru,

Radu,

Cvatu roda,

Napretku.

Duklja

Zacijeli

Rane.

Obnovi

Gradove.

Vladimir I Kosara

Trošahu vrijeme

U

Slozi

I

Ljubavi.

Samuilovo carstvo

Postalo:

Jako

I

Veliko!

Jednoga dana,

Nebesa

Pozvaše velikog cara -

Samuila,

Na mjesto

Đe

Ćemo

Svi

Doći.

Žalost

U vremenskom hodu velike

Zemlje.

Tišina!
Na dvoru
U
Prespi
Komešanje,
Dvorske intrige.
Iščekuju se vijesti
O novom dinastu.

I
Kada sila hoće da vlada:
U krvavom otimanju
Prijestola i krune,
Sinovac Samuilov,
Vladislav,
Ubi
Prvijenca
Prijestola,
Radomira!

Silom se
Pope
Na
Krvavi
Prijesto zemlje!

U krvi,
Tišini
I
Molitvi,
Radomir
Pođe
Da sa
Ocem na Nebo
Počiva.

Sila, osveta,
Mržnja,
(Mana čovjeka!)
Pade na novog cara – Samuilovog sinovca.

Radomir
Poče da
Vlada!
Krvlju okiti
Prijesto
I
Carsku
Krunu!

Strah od novog jutra
(XV.)

“Od mene
Sve
Počinje!
Novo vrijeme!
Uzeću
Sve
Zemlje
Što Samuilo nije.”

“Prevariću
Vladimira.
Dovešću
Ga
U Prespu.”

“Bez rata
I
Krv
Pokorit
Ću
Duklju –
Ne zvao se - Vladislav prvi.”
Govorio je car
Koji
Ubi
Sina
Svog
Rođenog
Strica,
Sebi
U
Bradi.

U Prespi vladaše
Strah od novog jutra!
Koja će žrtva umiriti hir novoga cara?

Carevi špijuni,
Spletkaroši i ulizice
Postaše
Caru
Uzdanice.

Vladimira i Kosaru
Vladislav pozva
U Prespu.
Svetim drvenim
Krstom
Na grudima,
Namami kneza
Vladimira!
Na posljednje
Zemaljsko putovanje.

“Carska se
Ne
Poriče”,
Reče
Dinast Duklje.

“I ako moja
Glava bude
U
Prespi
Odrubljena,
Neka
Na
Svetom
Crkvenom
Pragu,
Sa drvenim
Krstom,
Padne.”

Desiše se
Čudesa!
(XVI.)

Pred odlazak
U
Tazbinu,
Vladimir još kaza:
“Umjesto
Da moj
Dukljanski
Narod pati,
U:
Novom
Ratu,
Razaranju,
I
Ubijanju,
Odlazim
U
Prespu
Ponosno,
Na dvor carski...”

U jednoj noći,
Usnio je Vladimir sanak
Teški!
Neđe
Nesta
Njegovo
Tijelo!
U jutro
Rano -
Reče:
“Moje zemaljsko
Tijelo -
Biće životna
Mora
Vladislavu”

“I
Cijena
Varljivom miru.”

“Umrijeću
Držeći
U
Ruci
Sveti
Krst drveni”,
Vladimir – reče.

U
Prespanskoj
Svetoj
Crkvi
Kneza Duklje,
Vladimira,
Ubi
Na pragu
Četa vojnika.

U
Kravavom piru
Krvnika,
Otkinuše
Glavu
Knezu
Vladimiru.
Mučenička smrt -
Potamni
Krvavu
Carevu
Krunu
I
Prokune
Ruke
Čete
Vojnika.

Vjernost
Nebesima,
Pravdi
I
Odanost:
Narodu
I
Duklji
Na nebu,
U
Vladimirovom liku
Ukaza
Se
Ikona
Sveca -
Mučenika!

Kosara vraća se doma
(XVII.)

U
Molitvi
I
Istinskom bolu,
Kosara proklinje svoju
Sudbinu.

Moli strica,
Cara krvnika,
Da sahrani tijelo voljenog saputnika
U
Duklji
Zemlji,
U crkvi
Svete
Marije,
U Krajini.

Car dopusti
Da se Vladimir u Duklji
Sahrani.

Čudesa se od - tada,
Do sada,
Svečevom
Voljom
Dukljanskog kneza,
Vladimira,
Dešavaju.

Sveti
Krst drveni
I
Danas Rumijom
Svijetli
I
Krstari.

Kosara vraća ime
(XVIII.)

U
Tišini
Svetog posta,
U
Ostrosu,
U
Krajini,
U crnini,
Da bi
Bila
U blizini
Voljenome Vladimiru,
Pred ikonom:
Majke
Čeljadi
I
Majki -
Kosara se
Bogu
Moli:
"Sve dok hodam
Grešnom
Zemljom,
Moj ću život pokloniti,
Majko,
Tebi
I
Ovoj
Svetoj
Crkvi!
Mom
Voljenom
Vladimiru,
Svoje tjelo pokopaću,
U blizini."

“Za buduće
Dane
I
Vjekove
Vraćam ime -
Teodora.”

Dah ljubavi
(XIX.)

Sve što ima
Teodora
Duklji
Zemlji
Pokloni.
Zemaljsko
Tijelo
Ostavi
U crkvi
Svete Marije u Krajini.

Ljubavni dah uplete
Teodora
U
Vječnost
Šećanja!
Vjernost
Majčinstvu
I
Ljubavi
Iznese na pijedestal
Sudu vječnosti.

Poeziji
Carici:
Jezika
I
Uma,
Osta
Pjesma o ljubavi:
Vladimira
I
Kosare!

Pjesme iz Bara

Svač(u)

(... Stari grade, da li se budiš...?)

Sa tvojih zidina
Zvone sva zvona,
Trista šezdeset pet crkava
I tresu utrobu svemira.

Okolo studene vode,
Pod tobom ljuti kamen,
Bio si okovan
Zlobnim dusima.

Kome si (to), Svače,
Toliko dužan
Da te uruši
I – da ti razdrobi sve u duši?

Maslina

U okrajku mora i kamene vale
Broji svoje, a i naše dane,
Stara
Maslina,
Pokraj seoskog kamenog puta.

Niz uzdužne i izborane
Kore,
Snuždeno se u nekom čudnom nizu roje
Drvene maslinine bore.
Godine svoje
Uvija nijemo u minute,
Skupljajući žile
U staračke skute.

U rijetkoj krošnji trepere izduženi listići,
Zreli plod na žezi sunca se grči
I čeka da ga uberu neki lijeni
Ljudi.

Prečista krajinska

Kiša iz naljućenog neba
Staro razbacano kamenje umiva,
Zidine plaču od suza uspomena,
Sveti – krvavi Vladimirov krst odolijeva,
U šetnji povrh Rumije,
Izranja iz zaborava,
Prečista Krajinska.

U bršljanu, u zabiti,
Nižu se milenijumi,
U dukljanskom bunaru
Naše su načve,
Pale i plaču, namjerno ostavljene.

U prostoru gorostasne Rumije
Ptice pišu uspomene.
Sve je okolo Jezera naše počelo,
Oдавde se broje naše godine.
Sva su slova tu skupljena
I imena zapisana.

Ona i on

Na kraj mora, ispod bedema,
Stajala je u crnom kompletu - ona.
U desnoj ruci držala je buket bijelih ruža.
Čekala je njega. Gledala je bedem i milovala
Pogledom more. U igri talasa gubio se zvuk motora
Broda, kojim je trebao doći. Hoće li voljeni,
Toliko godina poslije, sjećati se zakletve
I obećanja o vječnosti njihove ljubavi,
Kao ona sada – pitala se dama,
U kompletu crnom.

U putnicima koji su silazili sa
Broda, tražila je voljenog čovjeka.
Tješila se kako ima još putnika koji će
Sići sa broda i da je sa njima on, koga čeka.
Svi su davno otišli sa rive doma. Ostala je prazna
Obala, stari izgužvani papiri i uplakana ona.
Mlađi amalin prišao je uplakanoj dami,
Uzeo za ruku i odveo u buffet stari,
Đe zore i nove brodove čekaju:
Amalini, pijanci, noćobdije
I dame što čekaju mornare.

Bura

U igri bure nastaju talasi.
Odsjaj duge zaroni u plavu
Dubinu
I na kraju sve se uli
U naletu osjeke i plime.

U mojim očima
Igraju dugini
Purpuri
I lutaju po morskoj pjeni.
Umorni galebovi
I crne vrane
Odlutaše u svitanje!

Obala

Stojim na obali!
Treptaj ošućaja u plavetnilu neba i odsjaju mora,
Izranja
Duga.

Bisernica boja - zori se na obali.
Rukohvat želja
Dopire do kraja svijeta.

Purpuri smagarda igraju
Skriveni
U samoći srećni
Nestaju.

Odlaze
Godine
Brojevima zakićene.
I ništa!

Obala stvarnost – sačuvala.
U brojanicu vremena
Ostaše
Naše
Uspomene.

Ratac(u)

Od sile
Tuđine,
U nemirnom moru,
Čami drevni grad
Ratački.

Razvaljeni bedemi
druguju sa vremenom i razljućenim talasima.
U usnulom šećanju
simfoniju pjevaju
Tišina,
Nebo i zemlja.

Stevu Ratkoviću

Zajedno sanjamo, Dukljanine,
Peti pečat kolijevke,
Drevne pretke i nove potomke,
Sve kraljevske
Krune prikrivene,
Tvoje Troje,
Naše muke,
Martiničku Gradinu,
Duklju,
Zidine Prečiste Krajine,
Barske svete Bogomolje,
Bokovo, Ratac, Svač, Sustaše,
Visitor, Durmitor,
tvrdu
Moraču,
sunovrate
rumijske i lovćenske,
lijepu dukljansku zemlju.

Sanjamo, mučeniče, sapatniče,
Tvoje nebeske tačke,
Putokaze, zamke i otimače,
Tajne brojeve Svete geometrije
i dolazeće vrijeme.

Uba iz 1001. godine

Pala je Kosarina suza na rumijanskom kamenu

I

Skupila tugu

U

Bezvodnu

Dolinu.

Sve

Se

Slilo

U

Uba

Iz

1001.

Godine.

Kosara -

Od tada

Pjeva:

„Tijelo neka

Počiva

Vječno

Ispod planine -

Rumije.

U dveri

Crkve,

Svete

Marije.“

„O,

Bunaru, hladna vodo!

Pričaćeš istinu

O

Vremenu

Kada su

Za Duklju

I

Njihovu

Slobodu

Naši

Životi

Darivani.“

Vrijeme
Ispod Rumije,
Mnogo vjekova kasnije,
U šećanje
Reče:
„Neka sve ostane
U
Staroj
Crnogorskoj
Kruni...“

Šapat vjekova

(Baru)

Bare,
Grade,
U
Tebe
Se čuju
Šapati
Vjekova.

Stecište
Si:
Vjera,
Svetinja
I
Ikona.

Jesu
Li
U
Tebi
Međe
Istoka
I
Zapada?

Zakićen
Kolopletom – neviđene
Ljepote.

Predeš
Li
Brojanicu
Vremena?

Čuvaš
Li
Ulište
I
Naćve
U
Iskonske
Bogomolje?

U ovom vremenu
Iskriš
U svjetlosti novih hramova.

Hlade te fluidi
Vjetrova
I
Metri
Morskih dubina.

Povijaš
Mir u spokoju
Duše
I
Tijela.

Stari Bar

Bare, stari
Grade,
U
Suncu
Se kupaš!
Povijaš
Se u vječnost opstanka.

Mudrost skrivaš
U
Svoje
Temelje.

Svu
Ljepotu
Kamenu
Darivaš.

Utkao si u pamet narodu
Vječnost
Našeg
Kamenog
Trona.

Urezao si u morsku,
Pučinu,
Brojanicu
Koda
Vremenskoga!

Bare
Grade,
Iskonski biseru,
Ostavi nam biljeg
U
Vremenu!

Sadržaj

<i>Recenzija</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Šapat vjekova</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Vladimir i Kosara</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Kosara</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Dvorski vlastelin</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Otac Car Samuilo</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Vladimir</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Kosara silazi u tamnicu</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Kosara Vladimiru</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Kosara i Samuilo</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Volja cara Samuila</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Samuilo</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Vjenčanje Vladimira i Kosare</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Vladimir</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Godine su prošle</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Vladimir pred odlazak u Prespu</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Uba iz 1001. godine</i>	Error! Bookmark not defined.
<i>Pjesme iz bara</i>	59
<i>Svač(u)</i>	60
<i>Maslina</i>	61
<i>Prečista krajinska</i>	62
<i>Ona i on</i>	63
<i>Bura</i>	64
<i>Obala</i>	65
<i>Ratac(u)</i>	66
<i>Stevu Ratkoviću</i>	67
<i>O autoru</i>	75

IZVOD IZ RECENZIJE

Knjiga poezije "Vladimir I Kosara I druge pjesme iz Bara" Ljubomira Mudreše otvara nove poetske prostore lirskog sazvežđa, koji su proizašli iz slobodnijeg lirskog iskaza, nego u njegovih, do sada objavljenih, dvanaest knjiga poezije. To se, prije svega, odnosi na poemu "Vladimir i Kosara" koja čini koherentnu cjelinu, izraslu na bogatstvu jezika, misaonosti, metafori dva lika: Vladimir I Kosara, zajedno ili ponaosob, poeti, Mudreši, pružaju koloplet jakih pjesničkih izkaza u prožimanju: istorijskih događanja vezanih za ove likove i vrijeme – tih događanja.

Mudrešin lirski stih je oblik, zvuk i čini ga višim redom značenja. To usmjeravanje pjesničkog duha, lirske istančanosti, protkano je dubokim misaonim I duhovnim ošecanjima.

Pjesnik, Ljubomir Mudreša, za osnov pjevanja ima istorijsku poetku jedne velike ljubavi u kojoj tako vještım stilom slobodnijeg pjevanja – ne narušava poznate činjenice iz naše vjerske - istorijske, državno- pravne vertikale: Duklja – Zeta – Crna Gora, već, naprotiv, oslikava ih raznovrsnošću dubokog poniranja u biću, ne zanemarujući, pri tom, lična ošecanja, istorijska događanja i vrijeme.

Ostale pjesme vezane za Bar i istorijske spomenike u njegovoj okolini, sve to zajedno je protkano filozofskim traganjima za naš crnogorski iskon – bez kojeg nijedan narod nema – budućnost. To su za čitalačku publiku nove spoznaje o našem iskonu, kako pjesnik kaže: "našoj kolijevci i ulištu"

Pjesme su pisane crnogorskim jezičkim izrazom – što Mudrešu, inače, čini individualno prepoznatljivim pjesnikom – piscem.

Mudreša se u ovoj knjizi – bavi i vječitim temama: prolaznosti života čovjeka i smrti – ali ne nudi rješanje, već iskrenom misaonošću dotiče i onaj "hodnik vremena" – što bi teolozi rekli "ulazi u Božje dvorište", na jedan suptilni teološko - filozofski izraz, koji se uglavnom ne razlikuje od dogme religija, ali im i ne robuje.

Knjiga o kojoj je riječ je rijedak primjer vrsnog pjesničkog izraza i nesumnjivo će obogatiti crnogorsku kulturnu baštinu.

Cetinje, januara 2016. godine

Prof. Sreten Vujović,
Pjesnik

O autoru

Ljubomir M. Mudreša rođen je 1940. godine na Bokovu – Cetinje. Završio je Pravni fakultet i na Jugoslovenskom Institutu za novinarstvo – novinarsku školu. Kao spoljni i(li) stalni saradnik radio je i saradivao kao: stariji saradnik, reporter, dopisnik, komentator i urednik i to u: „Večernjim novostima“, „Borbi“, RTV „Studio B“, RTV Crna Gora, RTV Makedonija, „Monitoru“ pod pseudonimom B. C., „Pobjedi“, „Publici“, „Anteni M“, „Lučindanu“ i drugim medijima.

Do sada objavio je knjige poezije:

„Suza“
„U dugom životu“
„Sjaj stare krune“
„Cetinjski kolopleti“
„Obala ognjišta“
„Kameni prijesto“
„Svjetlost beskraja“
„Dostignuto“
„Neka mi sude“
„Brojanica“
„Na putu čekanja“
„Vladimir i Kosara i pjesme iz Bara“

Dva romana:

„Trg“ i
„Gospar“

Član je: Matice crnogorske, Crnogorskog društva nezavisnih književnika, Crnogorskog PEN - a, Društva crnogorskih novinara, Crnogorsko - hrvatskog društva „Ivan Mažuranić“ i drugih asocijacija.

O Mudrešinom stvaralaštvu pisali su (i)li govorili akademici: Vojislav Vulcanović, Momir M. Marković, prof. dr Sonja Tomović - Šundić, prof. dr Siniša Jelušić, dr Čedomir Bogićević, mr Željko Rutović, Radojica Bošković, Zoran Šoškić, Zoran Ivanov, Milo Kralj, Budislav Kralj, Ratko Deletić, Borislav Jovanović, Zoran Stanojević, Lale Novičin Brković, Vlatko Simunović, Žarko L. Đurović, Bogić Rakočević, Borislav Cimeša, Janko Vujisić, Čedomir Lješević, Bogdan Mrvoš, Zoran Medved, Ivo Tomnjenović, Maksim Vujačić, Vasko Pejović, Vesna Šoškić, Mila Čordašević, Nikola Vujanović, Saša Lovre Božović, Tanja Fatić, Snežana Vujović, Slobodan Đukanović i drugi.

Ljubomir Mudreša živi i radi u Podgorici.